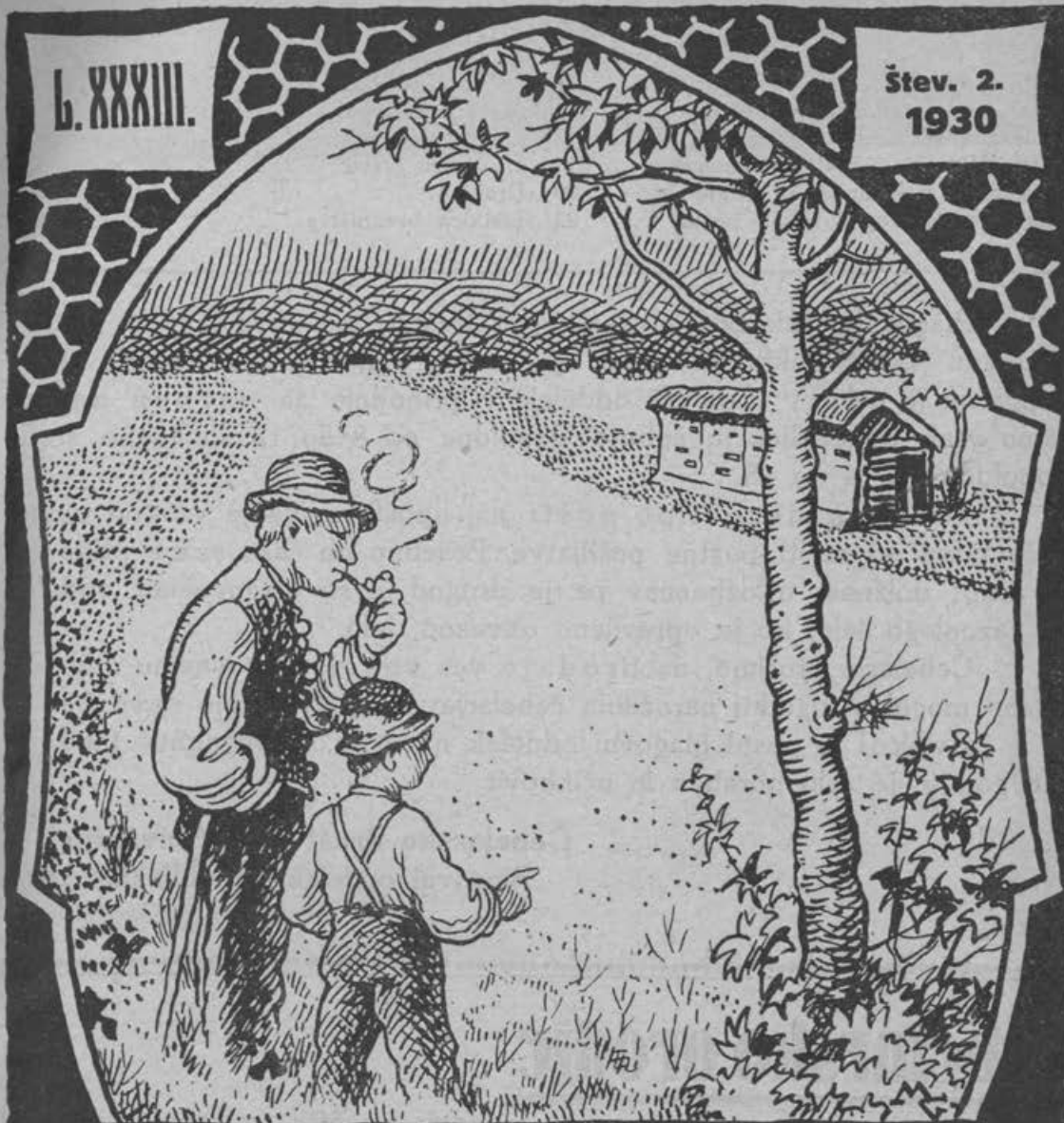

L. XXXIII.

Štev. 2.
1930

SLOVENSKI

ČEBELAR

**GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA
ZA SLOVENIJO**

Vsebina:

Vabilo na redni letni občni zbor	17	Se en škodljivec čebel	23
Vabilo na VI. redni letni občni zbor	18	Mesečna navodila	24
Vabilo na sestanek	18	Opazovalne postaje	26
Martin Humek — šestdesetletnik	19	Društvene vesti	28
Čebelarstvo v kamniškem okraju	20	Drobiž	30
Letno poročilo opazovalnih postaj	22	Listnica uredništva	32

Blagovni oddelek Čebelarskega društva ne razpolaga z lastnim osebjem. Vsled nekih notranjih sprememb v poslovanju Jugoslovanske knjigarne je odprt blagovni oddelek v prihodnje za osebni nakup samo vsak ponedeljek in soboto dopoldne od 8 do 12 in vsako sredo popoldne od 14 do 18.

Tudi kdor naroči po pošti naj upošteva, da je večkrat nemogoče takoj odpraviti poštno pošiljatve. Posebno ob času sezije pride vse na kup; dolžnost uslužbencev pa je drugod in so blagovnemu oddelku na razpolago šele, ko je opravljeno obvezno delo.

Čebelarje prosimo, da prodajo ves vosek blagovnemu oddelku, da bo mogel ta ugoditi naročilom čebelarjev, ki potrebujejo satnice.

Evskol je pustil blagovni oddelek na novo impregnirati, tako, da rad gori in je zelo poraben in učinkovit.

Čebelarsko društvo za Slovenijo
Blagovni oddelek - Ljubljana.

Čebelarsko orodje

---

prodaja po 50% znižani ceni.
Za protivrednost se sprejme medu.
Naslov v upravi lista.

Pozor čebelarji!

Kdor proda

čebelarski voz z A. Ž. panji

---

naj ga ponudi na naslov

Tomaž Novak, trgovec, Grobovnik 65, p. Strigova

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI
UREJUJE AVGUST BUKOVEC, LJUBLJANA, GRUBERJEVO NABREŽJE ŠTEV. 14

Sklep za uredništvo 20. dne vsakega meseca. Pisma v društvenih zadevah je naslavljati na „Čebelarsko društvo za Slovenijo v Ljubljani“. Naslov za denarne in blagovne pošiljke (vosek), naročila na čebelarske potrebščine: Blagovni oddelak „Čebelarskega društva za Slovenijo v Ljubljani“, lugoslov. knjigarna

V Ljubljani, dne 1. februarja 1930. / Številka 2.

Letnik XXXIII.

Vabilo

na

redni letni občni zbor

„Čebelarskega društva za Slovenijo“,

ki bo

v sredo, dne 19. marca 1930. ob desetih dop. v telovadnici bivšega
Orlovskega doma v Celju.

Dnevni red:

1. Pozdrav in otvoritev občnega zbora.
2. Tajniško poročilo.
3. Blagajniško poročilo.
4. Poročilo pregledovalcev računov.
5. Volitev novega odbora.
6. Slučajnosti.

Eventualne predloge in nasvete je treba društvenemu tajništvu poslati najkasneje do 10. marca t. l.

Zaprosili smo za polovično vožnjo. O rešitvi te prošnje bomo podružnice in gg. delegate obvestili v marčni številki našega lista.

Odbor.

Vabilo

na

IV. redni letni občni zbor

Zveze čebelarških podružnic za mariborsko okrožje
(bivšo Mariborsko oblast)

ki bo

na praznik sv. Jožefa dne 19. marca 1930 točno ob osmih zjutraj
v telovadnici bivšega Orlovskega doma v Celju.

Sporod:

1. Otvoritev in poročilo predsednika.
2. Poročilo tajnika in blagajnika.
3. Volitev odbora in računskih preglednikov.
4. Slučajnosti.

Podružnice vabimo, da se občnega zbora po svojih delegatih udeleže polnoštevilno.
Za polovično vožnjo po železnici je preskrbljeno.

Odbor.**Vabilo**

Vse čebelarje vabimo na sestanek in posvetovanje o ustanovitvi
čebelarške zadruga, ki se bo vršilo isti dan kot glavni občni zbor, to
je v sredo dne 19. marca 1930, ob 15^{ih} v telovadnici bivšega Orlov-
skega doma v Celju.

Dostop k sestanku imajo vsi organizirani čebelarji, ki se za zadrugo zanimajo.

Dnevni red:

1. Poročilo o dosedanjem delu za zadrugo.
2. Posvetovanje o ustanovitvi zadruga.
3. Eventualno branje združnih pravil.
4. Eventualna volitev pripravljalnega odbora.

Odbor.

Vsem, ki se zanimajo za čebelarško zadrugo, sporoča tajništvo, da je do 19. ja-
nuarja t. l. prijaviilo 62 čebelarjev (197 deležev) svoj pristop k zadrugi. Po dopisih, ki
jih dobivamo, pozdravljajo ustanovitev zadruga povsod. Videti je, da je za zadrugo
sedaj večje zanimanje kakor je bilo pred leti, ko je društvo to idejo započelo, a je
propadla zaradi premajhnega zanimanja članov.

Martin Humek — šestdesetletnik.

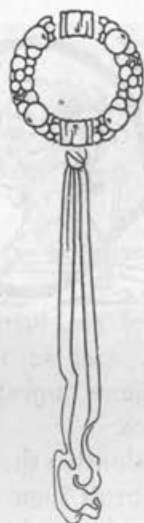
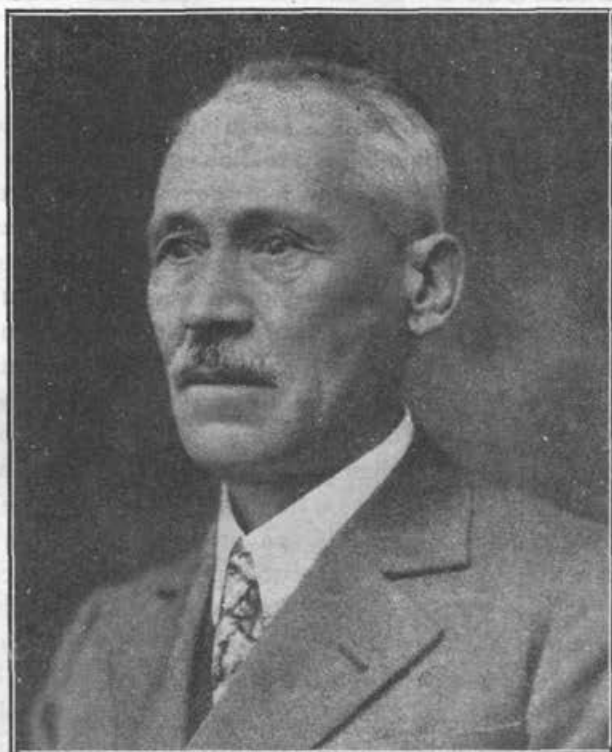
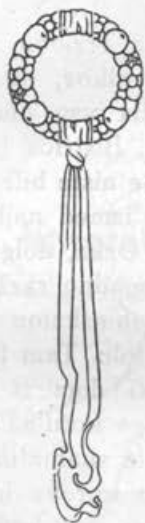

ne 12. januarja t. l. je praznoval častni član našega društva g. M. Humek, višji sadjarski nadzornik v p. in urednik »Sadjarja in vrtnarja«, svojo šestdesetletnico.

»Slovenski Čebelar« smatra za svojo prijetno dolžnost, da se pri tej priliki spomni svojega bivšega urednika.

pouka in, če je bilo treba, tudi pomoči. Zlasti mlajše čebelarje je rad podpiral in jim pomagal po svojih najboljših močeh.

Nenavadno mnogo pa je storil za naše društvo. Na njegovo pobudo je društvo oživilo svoj blagovni oddelek. Sklad za čebelarski dom in delavnica za satje sta istotako sad njegove živahne delavnosti. Tudi marijaniškemu čebelnjaku, temu povesod znanemu zbirališču in učilišču slovenskih čebelarjev, je bil gospod Humek

Slavljenčeve zasluge za naše čebelarstvo so velike. Dolgo vrsto let mu je bil zgleden vodnik in velik del svojih nenavadnih sposobnosti je posvetil napredku te kmetijske panoge. Z živo besedo in s spretnim peresom je neutrudljivo kazal pot, ki jo moramo hoditi, da se čebelarstvo izboljša. Vsako priliko je porabil, da pripomore čebelarstvu do napredka. Na svojih službenih potovanjih ni mogel mimo čebelnjaka, ne da bi dajal dobrih nasvetov,

krstni boter in varuh v njegovih prvih življenjskih mesecih.

Kot urednik »Slovenskega čebelarja« je slavljenec pokazal vso svojo veliko strokovno sposobnost in ljubezen do čebelarstva. V tistih letih so se v predalih društvenega glasila rešila mnoga važna in načelna vprašanja, ki se tičejo našega čebelarstva. A.-Ž. panju je pripomogel do popolne zmage, s tem pa tudi na stečaj odprla vrata resnično naprednemu čebelarstvu.

Prav toliko skrb in ljubezen je g. Humek z istotako vztrajnostjo posvečal povzdigi sadjarstva in vrtnarstva. Njegove zasluge za te dve panogi je težko oceniti. Zlasti v sadjarskem slovstvu se je odlično udeleževal. Že sedemnajsto leto urejuje »Sadjarja in vrtnarja«, ki ga je ustanovil on. Spisal je večje število sadjarskih knjig in tudi za letos nam obeta novo.

Tam, kjer je sodeloval g. Humek, ni bilo mrtvila. Njegova delavnost in živahna pobuda je vplivala tudi na druge. Kjer je zastavil svojo voljo, tam je bilo življenje.

Pri vsem tem pa je g. Humek čisto pozabil nase. Njegova skromnost mu ni dopuščala, da bi silil v prve vrste in bi si zaradi sposobnosti količkaj domišljal. To so dandanes redke vrline. Zato je tem večjega spoštovanja vreden mož, ki ga dičijo.

Slovenski čebelarji pošiljajo slavlencu za šestdesetletnico vrhan koš najlepših pozdravov in iskrenih želja, da bi mu usoda naklonila še mnogo lepih let življenja.

Bodi zdrav, bodi srečen!

Čebelarstvo v kamniškem okraju.

I. Mayer v Dobu.

II. Nekoliko zemljepisja.

Kamniški okraj leži severno od Ljubljane na levem bregu Save in pripada še lepi Gorenjski. Njegovo severno mejo tvorijo razdrti vrhovi in grebeni Kamniških in Savinjskih planin, južna meja pa bi bila nekako Sava, dasi so nekatere posavske občine dodeljene upravnemu okraju Ljubljana-okolica.

Skalnatih vrhovi Kamniških planin padajo proti jugu in prehajajo v dolgo, raztegnjeno predgorje, ki se znižuje proti jugu in prehaja polagoma v gričevje, ki se razprostira tja do Save. Povečini je to gričevje obrastlo z lepimi smrekovimi in bukovimi gozdovi. Po više ležečem predgorju se razprostirajo obširni gorski pašniki, koder se pasejo velike črede govedi, na Križki planini, na Krvavcu in pod njim, na Veliki in Mali planini itd.

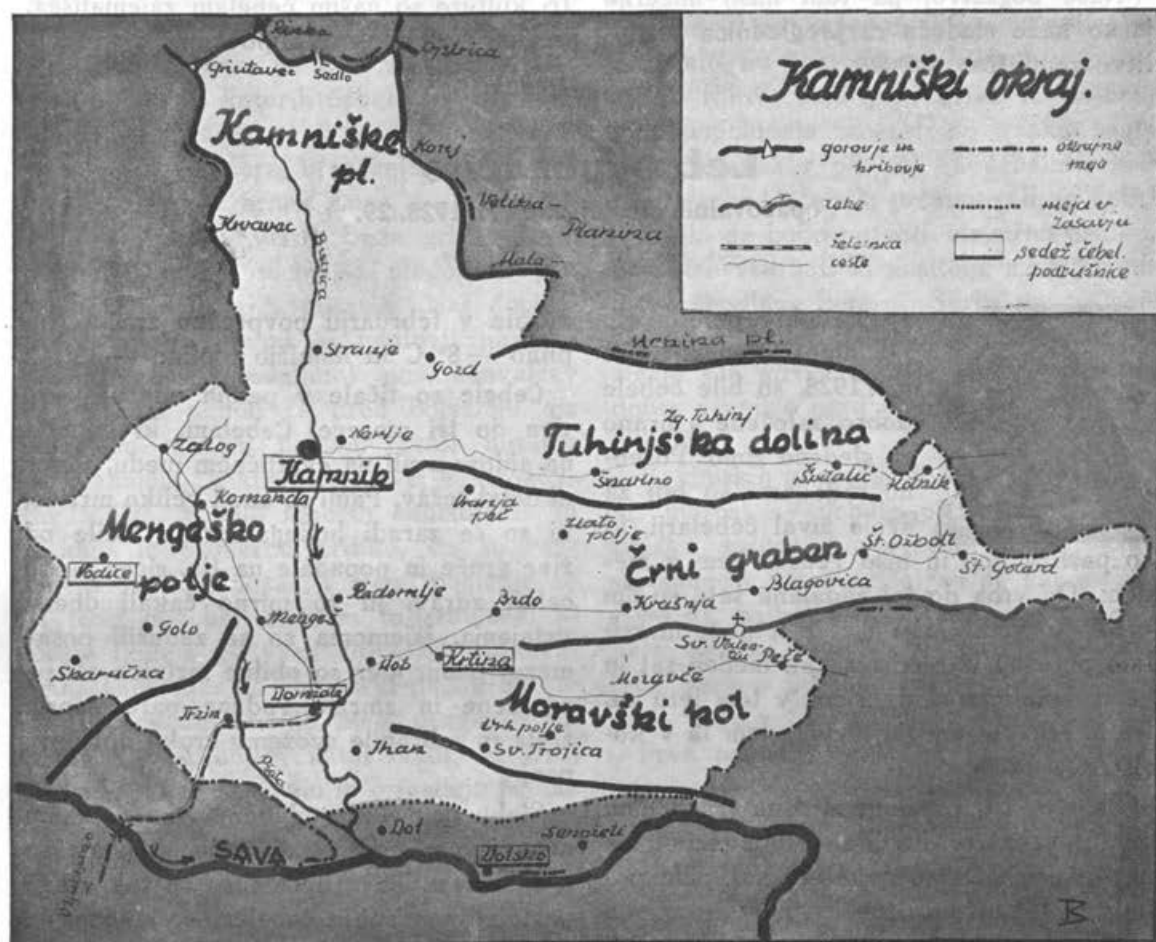
Vse vodovje, ki brzi s Kamniških planin proti jugu, se zbira v dveh odtokih: v Pšati in v Bistrici. Prva izvira izpod Krvavca na Cerkljanskem, se vije mimo Mengša in Trzina ter se leno pomika proti Savi. Počasni tek in sami ovinki struge pričajo, da voda nima skoraj nikakega padca. In res prestopa ta potok že ob malem de-

ževju svoje bregove koj za Trzinom in se razliva prek obširnih travnikov, ob večjem deževju pa izpreminja vso ondotno krajino v pravcato jezero. Bistrica pa izvira v Kamniški Bistrici. Še niste bili tam? Potem ne poznate enega izmed najlepših biserov slovenske zemlje! Ozka, dolga dolina se tik pod gorami nenadno razširi in napravi prostor vprav planinskemu travniku, dasi leži globoko v dolu. Tam te pozdravlja udoben planinski dom S. P. D., nad njim pa lična kapelica; v kotu na desni pa vre izpod kamenja in iz skalnatih razpok potok Bistrica. Stare smreke in bukke stoje tam in njih mogočne korenike obliva hladna studenčnica. Kmalu nato napolni čista voda veliko kotanjo. V njeni gladini se zrcalijo sivi vrhovi kamnitih očakov, ki v polkrogu zro na vso to krasoto. Tu so Mokrica, Grintavec, Skuta, Rinka in še mnogi drugi gorski velikani, ki jim ne vem imena, Bistrica pa se zaganja v živo skalo. V teku tisočletij si je izglodala skozi skalovje ozko, globoko strugo. 70 in še več metrov globok je ponekod ta prepad in komaj nekoliko metrov širok. Na drugem koncu te soteske bobni voda v globino preko strmih pečin in se peni od jeze, da je morala črez prag. Nad vodopadom se loči naravni most »Predaselj«, eno izmed redkih naravnih čudes naših pla-

nin. V tem božjem kotičku je Stvarnik iztresel polno torbo krasot...

V nadaljnjem teku se Bistrica dotakne Kamnika, ki je bil pred vojno znano zdravilišče z mrzlo vodo. Od tu je Bistrica vprežena in postaja industrijska voda. Ob njej se razvijajo lepo uspevajoče industrije: na Perovem železarstvo, v Duplici tvornica

pa proti kranjskemu delu Gorenjske. Svet na levem bregu Bistrice je zelo členovit. Sestavljen je iz treh dolgih in razmeroma ozkih dolin, ki se vlečejo daleč tja proti vzhodu: to so Tuhinjska dolina, Črni graben in Moravški kot. Ta členovitost sveta je tudi meni narekovala razdelitev pričujočega spisa na odgovarjajoče dele.

furnirja in upognjenega pohištva (stolov); v Jaršah je po vojni vzcveto izdelovanje platna; na Količevem izdelujejo v veliki tvornici lepenko. Poleg vseh navedenih podjetij pa goni voda še nebroj navadnih žag in mlinov tja do Domžal, kjer je doma klobučarstvo in slamnikarstvo.

Struga Bistrice deli ves okraj nekako v dva dela. Na desnem bregu leži lepa ravnina, ki se na splošno imenuje Mengeško polje. Vleče se proti jugu do Domžal in Trzina, preko Mengša, Komende in Vodice

V vsem kamniškem okraju je 347 naselbin in vasic, ki so razdeljene na 57 občin. Ker je sodna enotnost zaradi zgoraj označene zemljepisne razčlenjenosti zelo otežkočena, je ves okraj razdeljen na dve sodni območji: na kamniško in na brdsko sodno območje.

Kamniški okraj je gospodarsko pasiven. V dobi po vojni se je, kot sem že zgoraj omenil, začela v njem razvijati industrija. Prebivalci v bližini lokalne železnice Ljubljana—Kamnik si iščejo zaslužka v Ljub-

ljani. Vsako jutro požre zakajeni moloh na stotine krepkih kmetskih sinov in deklet, da jih zvečer zopet izbruhne trudne in izmučene. Na splošno se pečajo domačini s poljedelstvom in z živinorejo. Oboje vzdržuje obširno gozdovje, ki pokriva skoro polovico vsega okraja, medtem ko je polja in vrtov jedva ena četrtnina.

Naše bogastvo, pa tudi našo mizerijo jasno kaže sledeča razpreglednica razdelitve zemljišča:

1	Gozdovi pokrivajo	29.257 ha
2	Polja in vrtovi merijo	14.862 «
3	Travnikov je	7.166 «
4	Pašnikov in planin je	5.873 «
5	Neobdelan svet meri	3.943 «
Skupno		61.101 ha

Gozdov je v okraju skoro polovica vse zemlje, na polja in vrtove odpade slaba četrtnina, na travnike pa dobra osmina. Te tri kulture so našim čebelam zajemališča, ki žal premnogokrat odpovedo.

(Dalje prih.)

Letno poročilo

opazovalnih postaj za leto 1928./29.

Jos. Verbič — Ljubljana.

aradi dobre poletne in povoljne jesenske paše v l. 1928. so bile čebele dobro založene s hrano za sledečo zimo. Posebno radodarni so bili za svojo žival čebelarji, ki so pasli v hoji in niso vedeli, kam z medom. Od vrha do tal zadelane sate so jim pustili v plodiščih. V slabih letih še marsikdo potegne iz plodišča kak meden sat in ga nadomesti s sladkorjem, v tem letu pa, ko bi bilo to mnogim čebelarjem le v korist, tega niso stóril.

Čebele so prezimovale na različnem medu. Nekatere družine so bile zazimljene na čistem hojevcu, nekatere so imele poleg tega še ajdovca, večina pa se je zibala v dolgem in sladkem snu na ajdovem ali cvetličnem medu.

Zdravstveno stanje čebel v opisovani zimski je bilo zavisno od vremena in hrane.

V oktobru in novembru je bil zrak mil in čebele so pogosto izletavale, v decembru pa se je toliko ohladilo, da nekatere postaje niso zabeležile nobenega izleta, nekatere pa le enega ali samo nekoliko izletov. V januariju je pritisnila izredna zima in držala do zadnjih dni februarja. Imeli smo v tem času več snežnih metežev in strašen mraz. Opazovalne postaje so iz-

kazale v februarju povprečno zračno toplino — 8° C in najnižjo toplino — 33° C.

Čebele so tičale v panjih nepretrgoma dva do tri mesece. Čebelam, ki so bile na ajdovem ali na cvetličnem medu, zapor ni delal težav. Panji so imeli veliko mrtvic, ki so se zaradi hudega mraza ločile od žive gručice in popadale na tla, sicer pa so ostali zdravi in so mirno čakali dneva vstajenja. Izjemoma so se zadušili posamezni panji, kjer so obilne mrtvice ali pa zgoščene in zmrzle vodene pare zaprle žrela in zabranile svežemu zraku dostop v panj.

Slabo pa se je godilo mnogim čebelam na hojevem medu, tudi če je bil pomešan z ajdovcem. Že v decembru so taki panji postajali nemirni in čebelarji so javljali, da so opazili prve znake griže. V januariju in februarju pa so posamezne čebele, če ni bilo mraza več stopinj pod ničlo, ne oziraje se na vreme, v kratkih časovnih presledkih svoja bivališča zapuščale z nabrekli zadki in padale v sneg. Videli smo tudi panje, pri katerih so se čebele nabrale v gručinah na bradi in končnici in tam otrpnile. Pojavile so se mnogoštevilne pege rjavega trebeža, ki so se zlivale v velike, oddaleč vidne lise.

Griža je gospodarila neusmiljeno. Večina napadenih panjev je popolnoma pro-

padla. Kar je v njih ostalo živega, se je razlezlo in se poizgubilo po prvem rednem izletu. Hudo so bili prizadeti čebelarji na Notranjskem, v ljubljanski okolici in deloma na Dolenjskem.

Zanimivi in razmotrivanja vredni so primeri, ki so se pojavili pri grizi tistih čebel, ki so prezimovale na hojevem medu. Nekaterim čebelarjem so oboleli in odmrli vsi panji, nekaterim pri enaki hrani le polovica, ali četrtnina, pa tudi manj. Znani so tudi čebelarji, katerih čebele so prezimile na hojevem medu prav tako dobro kakor na cvetličnem, torej brez bolezni in izgub.

Jasno je, da hrana sama ne more biti edini notranji vzrok hude grize. Drugi činitelj, ki igra važnejšo vlogo, bo pač v mnogih slučajih nosema. Naš domači bakteriološki zavod je ugotovil navzočnost njenih (noseminih) povzročevalcev v grizavih panjih že pred boleznijo, pa tudi po njenem pojavu. Trosi noseme se nahajajo, kakor uče novejše strokovne knjige, v zelo mnogih čebelnjakih in čakajo le primerne prilike, da se razvijejo in razmnože. V tem pogledu so ti trosi podobni bacilom tuberkuloze, ki prete ljudem po vseh človeških stanovanjih. Tam, kjer so življenski pogoji za čebele neugodni, to je med drugimi tudi slaba hrana (hojev, listni med), se trosi noseme hitro razpasejo in privedejo čebele kmalu do propada. V panjih, ki so založeni

z dobro zimsko hrano, se trosi ne razvijajo, ali vsaj ne v taki meri, da bi napravili občutno škodo.

Končno so tudi panji, v katerih povzročiteljev noseme ni. V njih se tudi ne morejo razmnoževati ne pri slabi, ne pri primeri hrani čebel.

Prijavljena razlaga vzbuja željo, da bi se rešile še druge zagonetke, ki se tičejo noseme, a ne kaže, da bi se o njih razpravljalo na tem mestu. Potrebno pa je dostaviti, da nastopata griza in nosema tudi popolnoma samostojno vsaka sama zase. Vsekakor pa naj se čebelarji brigajo, da bodo čebele prezimovali na dobri hrani in da bodo porabili sleherno priliko, da zatro vse kali in nositelje zgoraj omenjene škodljive bolezni. Skrbe naj za največjo snago, naj sproti odstranjujejo in sežigajo vse mrtve čebele, posebno pa naj dobro varujejo pred njimi vsa čebelna napajališča.

V zimskih mesecih (od 1. oktobra do 31. marca) so čebele porabile od svoje zimske zaloge povprečno 6·7 kg. Najskromnejše (Breg-Križe) so se zadovoljile s 4·4 kg, najbolj ješče (Ptuj) pa so zahtevale 14·8 kg. Povprečna poraba je znašala dnevno 3·7 dkg; bila je za 0·5 dkg večja nego v letu 1927.

Prva pravilna pomladna trebitev čebel je bila tik ob koncu februarja.

(Konec prihodnjic.)

Še en škodljivec čebel.

Anton Dolinski.

raznih čebelnih sovražnikovih je že pisal »Slov. Č.« zadnja leta, le domačega ali hišnega vrabca se menda doslej ni še nobeden spomnil, čeprav tudi ta ni tako nedolžen,

kot se nam vidi na prvi pogled. Nasprotno: vrabca lahko prištevamo med največje čebelne škodljivce, še posebno zaradi tega, ker je povsod tako močno razširjen.

Torej, na kak način nam vrabec pokončuje čebele?

Radí bolehnosti sedim veliko pred čebelnjakom in se mi nudi dovolj prilike, da opazujem to in ono. Med drugim sem zadnja leta tudi spoznal, da v r a b e c čebele u n i č u j e.

To dela tako-le:

Spomladi in tudi še poletí poseda ta kričač po drevju v bližini čebelnjaka ali pa po strehah bližnjih poslopij ter preži na

ubogo žival, ko leta na pašo. Tako lovi čebele skoraj brez truda: za njo zleti le nekoliko metrov, pa jo že ima v kljunu. Ko je pozobal prvo, se takoj spusti za drugo in tretjo. To nadaljuje toliko časa, dokler ni za kratek čas polna njegova menda nenasitljiva golša. Posebno mnogo čebel pojedjo vrabci tam, kjer gnezdi v večjem številu pod streho bližnjih poslopij. Opazoval sem jih, kako so minuto poletavali za čebelami, sicer ne ves dan, ampak največ okrog 12. do 13. ure, torej za kosilo. Kadarkoli sem to opazoval, se mi je krčilo srce, zlasti še, ko sem pomislil, da postane mnogo pridnih čebelic žrtev svojega

poklica zgolj zaradi požrešnosti tega kmečkega škodljivca.

Res je sicer, da nekoliko vrabcev še ne uniči močnega čebelarstva. Če pa jih je preveč, le tudi oslabijo panje. Sicer je pa škoda vsake čebele, ki mora predčasno umreti, najbolj pa še spomladi. In prav v pomladnih mesecih nam napravi vrabec največ škode, ker se takrat, ko vali in goji svoje mladiče, bolj drži doma, medtem ko se v poletju, ko zori žito, rajši klati po polju.

Torej, ne držimo rok križem! Zatirajmo vrabčja gnezda, kolikor je v naši moči, posebno v bližnji okolici čebelnjakov!

ČTIVO ZA ZAČETNIKE

Mesečna navodila.

Henrik Peternel v Bukovem žlaku.

Marec.

Kar velja za januar in februar, velja tudi za prve dni marca, ako še traja zimsko vreme.

Kakor hitro morejo čebele izletavati nekoliko dni zaporedoma, je sveta dolžnost vsakega čebelarja, da se dodobra prepriča, ali imajo dovolj hrane. Pri takih prilikah se ne izgovarjaj s tem, da si jeseni čebelam dovolj pustil.

Poraba panjev je kaj različna. Včasih zapazimo, da je ta ali ona družina, sami ne vemo zakaj, brez izdatne zaloge medu. Lepega dne osnažimo čebelam dno panja, nato preglejmo družino za družino na sledeči način. Pri panjih s prečnim delom (satjem) začnimo jemati iz panja vse nezasedene sate do prvega zasedenega sata zadej, pri A.-Ž. panjih pa potegnimo neza-

sedene stranske sate le do polovice ven, dokler ne pridemo do prvega zasedenega. Na ta način se lahko prepričamo, ali ima panj dovolj zaloge, ki je mora biti najmanj še polovico celotne zimske zaloge (6—7 kg čiste teže). Na panj ali na listek na panjskih vratih si sproti zabeležimo, kaj smo opazili, n. pr. množino in kakovost zaloge, kristale medu na dnu, kar pomenja nevarnost žeje itd.

Pregled kranjčev je zelo enostaven. S sklada odstranimo paž in preložimo panje vrsto za vrsto točno po redu do tal. Kdor ima kranjčiče enake mere in teže (lesa!), bo že s potežkavanjem lahko presodil, kolika je teža panjev. Le onih naj se veseli, o katerih lahko reče, da imajo medene zaloge še za eno zimo. Kdor pa hoče biti natančen, naj panje iztehta. Težo naj zapiše s kredo na končnico. Pozneje, ko bodo panji zopet zloženi na starem mestu, bo

lahko izračunal, koliko vsak vsebuje. Nihče naj ne misli, da je to prekladanje prazno delo! Med prekladanjem panjev bo opazil in dočkal marsikaj zanimivega, n. pr. da so se v podu čebelnjaka naselile miši ali kaj drugega. Odpravil bo male nedostatke, panje lepo zložil, praznine med njimi bolj zatlačil, morebitne pozimi pomrle panje odstranil in končno ves sklad bolje odel, ker je sedaj čebelam gorkota potrebnejša nego pozimi. Pri prekladanju bo tudi prišel do mrtvih panjev, ki jih bo odstranil, da ne bodo satja razjedale večče. Kdor hoče kranjičem kaj več koristiti, bo vsakemu panju odtrgal dno, ne da bi ga bil obrnil na hrbet. Vse mrtvice bodo padle iz njega, njegov pomočnik bo pa medtem, ko bo on panj obračal na hrbet, dno ostrgal in osnažil. Ker je panj že odprt, se lahko prepriča o njegovi moči in lahko oceni kakovost matice po zalegi, ako jo panj ob tem času že ima. Ako zalege ne opazi, ko gleda od strani med ulice, naj vzame kos dobrega zrcala in ga vtakne malo poševno pol centimetra na globoko v ulico med satje, pa bo v zrcalu lahko opazoval vsebino celic. Celo jajčeca bo lahko videl. Kdor čebelari s kranjiči, naj se uri s pomočjo praznega panja (kranjiča) z izdelanim satovjem, da bo znal zrcalo uporabljati. Zrcalo je tako dober pripomoček, da je mogoče z njim kranjiča skoraj tako temeljito pregledati, kakor če razkopljemo ves panj s premičnim satjem.

Ko smo ugotovili stanje plemenjakov, moramo dobro preudariti, kaj nam je storiti.

Ako imamo kako slabo družino s starejšo matico, jo žrtvujemo, neglede na množino medene zaloge! Panj, ki lani ni mogel izpodrediti dovolj mladih čebel, tudi letos ne bo delal čudežev! Družine z nesposobno matico prelegajo zgodaj spomladi. Ako se nova matica oprashi, postane iz takega revčka šele o kresu resničen plemenjak. Če se pa mlada matica ne oprashi, je za nas še usodnejše. Torej proč s takimi panji! A kako? Stvar je zelo enostavna. V čebelnjaku je gotovo kak panj, ki ima krasno družino, izvrstno matico, a žal malo za-

loge. Spomladi je združevanje panjev lahko. Zjutraj odvezamemo panju slabo matico, jo uničimo, panjsko žrelo zapremo, zadej pri mreži na vratcih pa damo čebelam duška. Proti večeru izpraznimo panju, ki ima nadepolno družino, vso navlako iz medišča, nato pa tja preselimo tisto družino, ki smo ji strli matico. Preselimo pa vse čebele s satjem in medeno zalogo vred! Ne pozabimo tudi tistih čebel, ki niso bile na satju. Čez nekoliko dni uredimo ojačeni panj. Prazne sate odstranimo iz plodišča, na njih mesto pa dajmo vse zaležene in medene sate iz medišča. Ako je pa družina, ki smo jo ojačili na ta način, tako močna, da dobro zaseda plodišče in medišče, pustimo vse v miru. Ako ne znamo čebel pregnati in nočemo satja izpodrezavati, se kranjiča ne smemo dotakniti, čeprav ne ustreza našim željam.

Jako lahko je, čebele pregnati iz kranjiča s podolžnim satjem. Obrnemo ga na hrbet, odstranimo dno in končnici, čebele pa močno nakadimo. Nato pustimo čebele, da se dodobra napijejo medu. Čez tri do pet minut primaknemo k odprtemu panju prazen kranjič, ki ima samo eno končnico odprto, sicer pa je popolnoma zaprt. Čebele preganjamo z dimom ali pa z rahlim trkanjem s palčicami. Trkljati začnemo pri žrelu in se polagoma pomikamo v smeri proti praznemu kranjiču. Matico ujamemo, ko se prikaže, in jo stremo. Potem nehamo s preganjanjem in čebele se rade vrnejo v svoj panj, ako jih iztresemo iz praznega panja na tla k prvotnemu panju. Seveda mora biti za taka opravila vsaj osem stopinj gorkote v senci. Pustoto (brezmatični kranjič) poveznemo na kranjič, ki smo mu poprej odprli veho na pokrovu.

S tako združitvijo se rešimo panjev-zajedalcev našega čebelarstva. Živinorejec, ki se zaljubi v svojo živino in se ne more odločiti, da bi prodal posamezne glave, ako mu manjka krme, je slab gospodar; prav tak je čebelar, ki se takega panja ne iznebi.

Ako smo se prepričali, da je nekaterim panjem treba dati medu, se nam ne sme

smiliti denar ne blago. Lačnega panja ne nasitiš z vodeno čorbo ali pa z drobtinico medu; treba mu je dati vsaj 3 kg sladkorja, ki smo ga raztopili v treh litrih vode, ali pa tri kilograme medu na en liter vode. Panju pokladamo tri ali pa štiri večere zaporedoma. Tekočina naj bo mlačna.

Kjer manjka vode, jo dodajmo, kakor je bilo priporočano v navodilih za januar in februar.

Spekulativnega pitanja, to je pitanja razredčenega medu po malem, da pospešimo zaleganje panjev, ne morem priporočati. To je zamudno delo, ki stane mnogo blaga (medu) ter goni čebele v mrzlo naravo v smrt. Torej ni vredno niti poskusa!

Poglavitna skrb v tem mesecu je tedaj, da pazimo na zadostno zalogo živeža v panjih.

Ta mesec je tudi čas, da kaj ukrenemo za izboljšanje čebelne paše. Ne smemo si pa domišljati, da nam je mogoče pašo nenkrat znatno izboljšati. Toda zrno do zrna pogača!

Ker gredo čebele povprečno poldrug kilometer daleč na pašo, znaša ploskev, ki jo obletavajo, sedem kvadratnih kilometrov, t. j. 700 ha ali 1200 oralov. Proti milijardam cvetk na tej ogromni ploskvi

ne zaleže ena vrtna greda mnogo, pač pa vplivajo na donos medu dobro medeče drevje in grmovje ter njivske kulture. Od sadnega drevja medijo najbolj črešnja, višnja in sliva, manj hruška, najmanj pa jablana, katere cvet uničuje cvetoder. Mnogo stori za čebelarstvo, kdor sam nasaja, črešnje, višnje in slive in tudi druge navaja k temu.

Med jagodičjem sta izvrstna za pomnožitev čebelne paše kosmulja in malina.

Za drevorede priporočajo divji kostanj, ki včasih reši slab položaj čebel sredi majnika. Izmed gozdnega drevja se izplača nasaditev akacije. Dasi cvete malo časa, nudi čebelam izredno mnogo bere, ako je takrat vreme ugodno. Ker se to drevo zadovoljuje z vsako zemljo, mu nikjer ni težko najti primernege mesta.

V marcu je dan že daljši. Zaradi tega je takrat ugoden čas za popravilo panjev in drugih čebelarskih potrebščin. Kdor ve, da bo kaj potreboval (panje, satnice in drugo), naj si to naroči že v teku tega meseca. Obresti so takrat zelo nizke in neumevno mi je, zakaj gre čebelarjem denar v tem času tako težko izpod prstov, medtem ko plačujejo v majniku celo brzozavke, da pospešijo dobavo naročenega blaga.

Opazovalne postaje.

Jos. Verbič — Ljubljana.

Mesečno poročilo za december 1929.

Večina postaj: Vreme primerno toplo za čebele ugodno. V prvem tednu večkratno prašenje in prinašanje obnožine. V nekaterih krajih prašenje tudi sredi meseca. Proti koncu meseca je padlo nekoliko snega. Zdravo vse.

Blejska Dobrava. Trajno megleno vreme čebelam že dva meseca ni dovolilo izleta.

Dob: Ajdov med je nenavadno hitro kristaliziral; upam, da brez škode za čebele.

Vavčjavsas: Brezmatičen panj mi je bil izropan.

Novo mesto: Da bi čebele sredi decembra prinašale obnožino, se ni prime-rilo že mnogo let.

Orehovavas: Pri močnih panjih je sredi meseca prineslo obnožino po 15 čebel v minuti.

Ptuj: Mirne so bile čebele in miren sem bil tudi jaz, ker sem čebele preskrbel z zadostno zimsko zalogo in zavaroval proti mrazu in sovražnikom.

Cezanjevci: Ker se pri nas med prodaja pod ceno, pozdravljam namero, da se ustanovi čebelarska zadruga. Da bi le uspevala!

Mesečni pregled za december 1929.

K r a j (z morskó višino)	Označa opazo- vanega panja	P a n j e n a t e ž i						T o p l i n a z r a k a				D n i j e b i l o									
		p r i d o b i l v			i z g u b i l v			v m e s e c u č i s t i h d k g		naj- v i š j a	naj- n i ž j a	s r e d n j a m e - s e č n a	izletnih	deževnih	s snegom	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih		
		1.	2.	3.	1.	2.	3.	pri- dobil	po- rabil	dkg	dne	C°	7	8	9	10	11	12	13		
		mesečni tretjini dkg																			
Ljubljana (305 m)	A.-Ž.	—	—	—	10	10	15	—	35	—	—	+14	-6	+20	5	6	5	19	7	5	6
Vič pri Ljubljani (298 m)	A.-Ž.	—	—	—	10	10	10	—	30	—	—	+15	-5	+29	3	8	6	19	4	8	7
Št. Vid nad Ljubljano (314 m)	A.-Ž.	—	—	—	10	20	10	—	40	—	—	+12	-10	+14	4	5	8	15	16	—	5
Tacen pod Smarno goro (314 m)	A.-Ž.	—	—	—	15	20	10	—	45	—	—	+15	-7	+31	10	3	7	17	8	6	11
Škofja Loka (349 m)	A.-Ž.	—	—	—	20	40	45	—	105	—	—	+11	-4	+43	2	5	2	22	3	6	15
Virmaše pri Šk. Loki (361 m)	A.-Ž.	—	—	—	25	40	20	—	85	—	—	+12	-5	+34	5	7	6	17	9	5	14
Blejska Dobrava (577 m)	A.-Ž.	—	—	—	20	15	20	—	55	—	—	+6	-5	—	—	—	1	22	7	2	3
Dob (305 m)	A.-Ž.	—	—	—	30	20	30	—	80	—	—	+20	-6	+23	4	5	4	14	13	4	6
Rova na Gor. (350 m)	A.-Ž.	—	—	—	15	15	10	—	40	—	—	+12	-6	+28	3	6	3	16	11	4	6
Breg-Križe (483 m)	A.-Ž.	—	—	—	10	20	20	—	50	—	—	+10	-6	+21	1	5	4	16	9	6	7
Vrhnika (293 m)	A.-Ž.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+11	-4	+26	4	1	5	21	9	1	12
Cerknica (575 m)	A.-Ž.	—	—	—	20	25	5	—	50	—	—	+11	-7	+17	9	5	6	15	14	2	18
Sv. Gregor pri Ortneku (736 m)	A.-Ž.	—	—	—	24	24	10	—	58	—	—	—	—	—	7	7	4	10	9	12	17
Krka (300 m)	A.-Ž.	—	—	—	15	20	15	—	50	—	—	+13	-8	+25	2	4	4	16	9	6	13
Vavčja vas p. Semiču (280 m)	A.-Ž.	—	—	—	—	—	—	—	75	—	—	+15	-6	+26	10	3	5	18	7	6	13
Novo mesto (180 m)	A.-Ž.	—	—	—	40	30	20	—	90	—	—	+17	-10	+30	7	4	9	16	5	10	7
Ptuj (221 m)	A.-Ž.	—	—	—	30	25	25	—	80	—	—	+12	-12	+20	—	1	8	14	11	6	13
Hrastnik (250 m)	Svoj panj	—	—	—	12	10	8	—	30	—	—	+15	-6	+34	2	3	7	22	2	7	12
Sp. Ložnica pri Žalcu (252 m)	A.-Ž.	—	—	—	15	10	10	—	35	—	—	+11	-10	+52	5	4	6	14	14	3	17
Orehova vas p. Marib. (270 m)	A.-Ž.	—	—	—	30	45	25	—	100	—	—	+11	-4	+39	5	5	9	24	6	1	20
Sv. Duh na Ostr. vrhu (536 m)	A.-Ž.	—	—	—	30	35	45	—	110	—	—	+7	-6	+10	1	3	4	14	10	7	8
Vrže pri Ljutomeru (176 m)	A.-Ž.	—	—	—	20	15	10	—	45	—	—	+15	-8	+29	7	3	4	16	15	—	19
Cezanjevci (182 m)	A.-Ž.	—	—	—	20	20	50	—	90	—	—	+14	-11	+31	5	8	7	14	15	2	23
Guštajn (398 m)	A.-Ž.	—	—	—	25	25	25	—	75	—	—	+11	-11	+07	3	5	4	15	10	6	16
Jarenina (262 m)	A.-Ž.	—	—	—	10	10	20	—	40	—	—	+18	-10	+24	5	4	4	13	11	7	26
Nedeljica (Beltinci) (170 m)	Amerikanec	—	—	—	75	50	50	—	175	—	—	+17	-13	+15	7	5	7	17	9	5	18

Društvene vesti.

Naše društvo je prejelo za novo leto sledečo brzojavko:

Čestit božič in srečno novo leto želi vsem čebelarjem

Svetozar K. Djordjević,
predsednik „Zveze jugosl. čebel. društev“.

Predavanja in tečaji.

Čebelarški tečaj za spoznavanje in zatiranje kužnih čebelnih boleznih priredi odbor »Čebelarškega društva za Slovenijo« v prvih dneh meseca aprila. Ta tečaj bo nekako tak, kot oni, ki ga je odbor priredil v juliju 1929. Natančneje obvestilo in podatke za ta tečaj bomo priobčili v marčni številki našega lista. Že danes opozarjamo čebelarje na to z željo, da bi se za tečaj priglasilo obilo čebelarjev.

Predavanja v mariborskem okrožju.

Vodstvom čebelarskih podružnic mariborskega okrožja!

»Zveza čebelarskih podružnic za mariborsko okrožje« v Celju ima sedaj dovolj sredstev za prirejanje predavanj in tečajev. Vse te prireditve morajo biti pravočasno naznanjene v »Slov. Čebelarju«.

Podružnice prosimo, naj Zvezi čimprej sporoče svoje želje glede predavanj in tečajev, da jih bomo mogli razporediti. V splošnem pa morajo biti Zvezi predložene vse prošnje za prireditve v prihodnjem mesecu najkasneje do srede prejšnjega meseca, sicer jih ne bo mogoče vpoštevati.

Ljubljanska podružnica ima prihodnjo odbo-rovo sejo v torek, dne 18. februarja t. l. ob 8 zvečer pri »Nacetu«.

Vsem podružnicam sporoča tajništvo, da so vse društvene vloge na razne oblasti kolka oziroma takse proste. Treba je le na vlogo napisati sledeče besedilo: Takse prosto, Reš. min. fin. T. B. 45.273 z dne 9. sept. 1924. To velja za vse društvene vloge, ki jih pošiljajo društva ali podružnice. G. tajniki naj si to besedilo prepisujejo, da ga bodo imeli pri rokah.

Položnice. Nekateri čebelarji-naročniki niso dobili v januarski številki našega lista položnice. Prosimo, da nam vsi to javijo z dopisnico, da jim položnico pošljemo po pošti.

Stari letniki. Uprava ima v zalogi še več popolnih letnikov »Slov. Čebelarja« iz prejšnjih let. V vsakem so važne čebelarske razprave, ki so slehernemu čebelarju potrebne za izpopolnitev čebelarškega znanja. Cena posameznim, nevezanim letnikom je 20 Din. Na željo lahko preskrbimo naročnikom tudi vezane letnike, ki bodo veljali približno 40 Din. — Čebelarji, naročite te

letnike, dokler je še kaj zaloge, izpopolnite svojo zbirko čebelarskih knjig.

Zaostala članarina. Še je nekaj čebelarjev, ki za leto 1929. članarine še niso poravnali. Do 15. februarja bomo še počakali, potem pa bomo morali nastopiti z ostrejšimi sredstvi. Vse čebelarje, ki so že dobili zastran tega opomine, prosimo, da članarino takoj nakažejo, ker moramo račune skleniti.

Cena načrta za Pavlinove stiskalnice je bila v januarski številki pomotoma navedena s 25—30 Din. Naš blag. oddelek ga prodaja po 60 Din. Načrt obstoji iz dveh pol (70 do 80 cm velikih) ter je natančno risan in je tega denarja vreden. Stal bi še več, če ne bi društvo samo tudi prispevalo k stroškom. To sporočamo, da ne bo nesporazumljenj. Priporočamo, da si ga čebelarji nabavijo in po njem stiskalnico izdelajo. Taka stiskalnica bi bila tudi za podružnice za skupno uporabo. Do danes smo razposlali že čez 40 načrtov.

Poročilo o seji ožjega odbora osrednjega društva dne 19. novembra 1929. I.

Ministrstvo za kmetijstvo je naše društvo brzojavno pozvalo, naj mu stavi predloge za izpremembo carinskih tarifov, v kolikor se tičejo čebelarskih predmetov. Zaradi tega se je vršila dne 19. novembra 1929 seja ožjega odbora našega društva. Po razgovoru in razmotrivanju ter oziraje se na prejšnja določila carinskih tarifov je ožji odbor sklenil, poslati ministrstvu sledeči predlog:

»Na poziv Ministrstva poljoprivrede z brzojavko br. 31.633, predlaga Čebelarstvo društvo v Ljubljani sledeče predloge k izmeni carinske tarife:

1. Med. Izvoz medu v kakršnikoli obliki in stanju, bodisi v satju ali čist (vrčan) naj bo izvozne carine prost, ker so za izvoz na razpolago znatne množine tega blaga in ker se doma ne more ves konsumirati.

Za uvoz medu v satju naj ostane dosedanja minimalna carina 35 zlat. Din, za uvoz topljenega čistega (vrčanega) medu pa 50 zlat. Din za 100 kg.

Uvoz ponarejenega medu naj se sploh prepove ali pa onemogoči z zaščitno carino 100 zlat. Din za 100 kg.

2. Vosek. Vosku naj se predpiše izvozna carina najmanj 50 zlat. Din za 100 kg. Doma primanjkuje voska v toliki meri, da ga je treba za domačo porabo uvažati. Uvoz sirovega, nepredelanega voska naj bo zaradi tega carine prost, kakor dosedaj. Za predelani vosek, zlasti za satnice (veštačko sače), naj ostane dosedanja uvozna carina 80 zlat. Din za 100 kg.

3. Žive čebele (pčele). Izvoz živih čebel s satjem, zalego in medom ali brez tega, to je samih rojev in matic, naj bo carine prost, kakor dosedaj. Uvoz živih čebel pa naj bo

otežkočen s carino najmanj 50 zlat. Din za 100 kg teže, ker imamo domačih čebel dovolj na razpolago in ker bi bila nevarnost, da bi se naša svetovno priznana domača pasma s križanjem tujih, manj vrednih pasem pokvarila.

4. Čebelarški stroji in orodje, ki jih uvažajo posamezne čebelarške organizacije in društva za izključno potrebo čebelarjev v društvenem delokrogu, naj bodo prosti uvozne carine, kakor so prosti uvozne carine kmetijski stroji. Izvoz tega blaga ne priha v poštev.

Specijalna steklena in pločevinasta (od lima) posoda za med, ki jo naročajo čebelarške organizacije za razpečavanje medu na drobno in na debelo (za izvoz), naj se uvozne carine oprosti.

Ministrstvo poljoprivrede vljudo prosimo, da se navedeni predlogi v korist in zaščito našega čebelarstva pri sestavi carinske tarife blagohotno vpoštevajo.

Ta predlog je društvo odposlalo ministrstvu za kmetijstvo, trgovski zbornici v Ljubljani ter »Savezu pčelarskih društava v Beogradu«. V koliko se bo naš predlog vpošteval, bomo poročali pozneje.

Na tej seji je g. Bukovec poročal o seji »Saveza pčelarskih društava«, ki se je vršila dne 17. novembra 1929 v Brodu. Glavne točke njegovega poročila so bile:

1. Savez sestavlja splošen čebelarški zakon za vso kraljevino. Ko bo izgotovljen, ga bo dobilo naše društvo v pregled. Priobčili ga bomo v listu.

2. Kongres jugoslovanskih čebelarških društev se bo vršil leta 1930. v Osijeku v zvezi z mednim sejmom.

3. Vseslovanski čebelarški kongres se bo vršil leta 1931. v Beogradu. Za oba kongresa se moramo že sedaj polagoma pripravljati.

Poročilo o seji ožjega odbora Čebelarškega društva v Ljubljani, ki se je vršila dne 10. decembra 1929.

Navzočni: Gg. predsednik Kalan, Arko, Bukovec, Babnik, Dermelj, Okorn in Verbič.

Po običajnem pozdravu je g. predsednik otvoril sejo, ugotovil sklepčnost ter prešel na dnevni red.

1. Zapisnik: Tajnik je prebral zapisnik zadnje seje ožjega odbora, ki se je vršila dne 19. novembra 1929. l. — Zapisnik se je odobril.

2. Tisk »Slov. čeb.« za leto 1930. Tajnik je poslal vsem glavnim tiskarnam v Ljubljani vabilo, da stavijo odboru ponudbo za tisk društvenega glasila v letu 1930., kot se to po sklepu odbora izvrši običajno vsako

leto. Temu vabilu sta se odzvali le Jugoslovanska in Blasnikova tiskarna. Ker sta obe tiskarni stavili skoro enake ponudbe, je odbor odločil, da se odda tisk lista za leto 1930. Jugoslovanski tiskarni.

3. Dopisi. Prošnji za ustanovitev čebelarške podružnice v Koprivniku pri Kočevju se je ugodilo.

Prošnja novomeške čebelarške podružnice za podporo se je iz finančnih razlogov odklonila.

Dopis Saveza pčelarskih društava zaradi seje v Brodu in razdelitve subvencije se je vzel na znanje.

Dopis velikega županstva, s katerim se naznanja, da se je dovolila ustanovitev podružnice v Makolah in v Šmartnem ob Paki, se je vzel na znanje.

4. Pavlinova stiskalnica. Po navetu g. Bukovca je odbor sklenil, da se načrt Pavlinove stiskalnice razmnoži, ker se je za načrt oglasilo že mnogo naročnikov. Dovolil se je kredit za nabavo matrice za načrt. Cena načrtu se bo določila pozneje, ko bodo znani vsi stroški razmnožitve. G. Okorn je še predlagal, naj bi se čebelarji opozorili na skupno nabavo glavnega vijaka, ki bi ga izvršila kaka tvrdka v Ljubljani. Razmnožitev načrta se je oddala tvrdki »Papirol« v Ljubljani.

5. Poročilo o delovanju odseka za čebelarstvo naredbo in čebelarstvo zadrugo. Tajnik je prebral zapisnik odsekove seje in njega predloge. (Zapisnik bomo priobčili v prihodnji številki. Op. ured.) Odbor je sprejel poročilo o delovanju odseka na znanje ter sklenil, da se v januarski številki za leto 1930. objavijo najvažnejše točke zadrughih pravil ter člani pozovejo, da priglasijo, za sedaj še neobvezno, svoj pristop v zadrugo, da bo odboru potem možno sklicati sejo zadrughih priiglašencev in pripraviti volitev pripravjalnega odbora, ki se bo vršila v Celju na dan občnega zbora osrednjega društva.

Kar se tiče naredbe, naj se besedilo objavi v celoti v januarski številki ter podružnice pozovejo, da stavijo morebitne izpreminjevalne predloge do 20. januarja 1930. l. tajništvu osrednjega odbora. Naredba se bo nato še enkrat pregledala, potem pa poslala banski upravi v potrditev.

6. Slučajnosti in predlogi. G. Bukovec je predlagal, naj blagovni oddelek naroči močno ne pregosto domače platno za napravo vreč, ki se uporabljajo pri kuhanju voska. Blagovnemu oddelku se je naročilo, da preskrbi iz Bele Krajine vzorce takega platna, izkalkulira ceno vreče ter oboje predloži odboru na prihodnji seji.

Tajnik je zaprosil, naj se dovoli kredit za vezavo »Slov. čebelarja« in drugih strokovnih listov. Sklep: Po finančnih možnostih naj se polagoma dado v vezavo vsi nevezani strokovni listi in knjige. »Slov. čebelar« naj se za knjižnico da vezati v petih izvodih.

Tajnik je zaprosil, naj se dovoli nabava nove omare za knjižnico, ker je sedanja omara že pretresna, posebno zaradi klišejev. Dovoljeno.

Odbor je sklenil, da se prva, to je januar-ska številka pošlje vsem starim članom, druga, to je februar-ska, pa le onim, ki bodo plačali članarino.

Januarske številke naj se natisne 2500 izvodov, ostale številke pa v 2000 izvodih.

Odbor je sklenil, da skliče v prvi polovici januarja sejo širšega odbora, ki bo pripravil vse potrebno za glavni občni zbor.

Stari letniki »Slov. čebelarja« naj se po možnosti razprodajo, in sicer po 20 Din za kompleten letnik.

Na predlog g. Bukovca je odbor dovolil, da smejo člani kuhati svoj vosek v društveni delavnici za satje. Za uporabo društvenega kotla in stiskalnice, ki se nahajata v čebelnjaku

g. Bukovca, je plačati 2 Din za vsak kilogram stopljenega voska.

G. Jos. Verbič je podal poročilo o opazovalnih postajah. V Veržeju je opazovalno postajo prevzela druga oseba. Vrhnika nikoli nič ne poroča. Poročevalec na Jesenicah se je opazovanju odpovedal. Novi prosilci za dodelitev postaje so Kurent v Št. Rupertu, Vrabčič v Mozirju in Mlakar v Kamniku. Sklep: Opazovalna postaja na Vrhniku in na Jesenicah se ukinita, ustanove pa se nove postaje v Št. Rupertu, Mozirju in Kamniku. Dovolj se tudi nabava dveh novih toplomerov za Dob in za Sv. Gregorij.

G. Okorn je predlagal, naj se dovoli kredit za nabavo matrice, ki se bo uporabila pri izdelovanju novih posod za med, kot jih je g. Okorn predlagal pri seji dne 12. sept. 1929. Odbor je sklenil, da se kredit dovoli, vložiti pa naj se na banksko upravo prošnja za tozadevno podporo. Obliko, velikost in zunanost teh posod, ki naj bi bile enotne, bo določil odbor na seji meseca januarja 1930.

Ker ni bilo drugih predlogov, je g. predsednik sejo zaključil ter se odbornikom zahvalil za udeležbo. — Tajnik.

Drobiž.

† Čebelar Metlikovič Vinko, mestni gozdar v Ljubljani, je dne 16. januarja t. l. nenadoma umrl. Ljubljanska čebelarska podružnica je z njegovo smrtjo izgubila mirnega in ljubeznivega člana, tivolski gozd pri Ljubljani in drobne ptičice pa svojega velikega zaščitnika. Bog mu daj večni mir in pokoj!

Stališče »Srpskega Pčelara« glede izvoza čebel iz Jugoslavije. V lanski 10. št. »Sl. Č.« je bil objavljen poziv Trgovske zbornice v Ljubljani, da naj se javijo tisti slovenski čebelarji, ki bi mogli poslati na Češkoslovaško 2 do 3 vagona čebel.

Glede na ta poziv piše »Srpski pčelar« v letošnji januarski številki tole:

»Držimo, da se iz kraljevine Jugoslavije, pošto smo prošle zime izgubili više od polovice košnica, ne bi smela izvesti ni jedna košnica a kamo li vagoni. Zato bi se »Savez južnoslovenskih pčelara« morao pobrinuti.

Zato, ko ima na prodaju košnica bilo u Sloveniji bilo u drugim krajevima, treba da se javi našem Savezu, koji će svakako naći načina, kako da te košnice koje bi bile na prodaju, ostanu o našoj otadžbini.

Prodavanje pčela preko granice danas bilo bi samo na štetu za naše pčelarstvo.«

Mislimo, da je bojazen »Srpskega Pčelara« brez podlage. V Sloveniji je toliko čebel, da

lahko zadostimo domačim in inozemskim potrebam.

Naše izvoznice prosimo, da se o tem izjavijo!

Znani škojloški čebelar in izvoznikar Valentin Noč je bil odlikovan tudi na poznanski vseslovenski čebelarski razstavi. Razstavil je matice. Število njemu podeljenih priznanj je sedaj pomnožila lepa srebrna kolajna. — Podjetnemu čebelarju želimo še obilo uspehov na bodočih razstavah in pri njegovih kupčijskih prizadevanjih!

Nova srbska čebelarska knjiga. Prof. Sima Grozdanić v Sremskih Karlovcih je zbral v posebni knjigi razne članke, ki jih je objavil v teku l. 1929 v »Srpskem pčelarju«. Ponatisk je izšel pod naslovom »Iz života pčela«, primenjena biologija pčelinje zajednice (appis mellifica L.).

Narobe svet. Iz več krajev smo prejeli vesti, da so čebele že sredi januarja prinašale obnožino. G. Mrak France v Smoldnem pri Poljanah nad Škofjo Loko nam piše, da so jo 17. januarja pridno brale. To bomo še mokri!

Eni tako, drugi tako. Nedavno sem se udeležil občnih zborov dveh podružnic. Razpravljalo se je tudi o načrtu naredbe o zaščiti in o pospeševanju čebelarstva v Dravski banovini.

Pri eni podružnici je bil načrt predmet živahnih razprav. Občni zbor ga je odklonil z utemeljitvijo, da bi za razvoj čebelarstva pomenil veliko oviro.

Pri drugi podružnici pa člani niso kazali nikakega zanimanja za razna določila tega načrta. Niti na ponovni predsednikov poziv, naj se javijo tisti, ki žele kakih izprememb v naredbi, se ni nihče oglasil.

Odkod tolika razlika v mišljenju čebelarjev?

Odgovor je za tistega, ki pozna čebelarske prilike v območju posameznih podružnic, lahek.

Pri prvi podružnici so skoraj sami čebelarji, ki prevažajo. Razumljivo je, da jih živo zanimajo in tudi vznemirjajo nekatera določila naredbe, zlasti, kar se tiče prevažanja v pašo in lege čebelnjakov.

Pri drugi podružnici pa čebel nihče ne prevažajo in tudi ne dovažajo. Tam so še dovolj dobre čebelarske prilike, ki čebelarjev ne silijo, da bi se s čebelami klatili po svetu in okušali nemirno življenje čebelarjev selilcev. Zato se ti čebelarji prav nič ne spotikavajo niti nad tem, niti nad onim paragrafom. Nič jih ne peče, pa nimajo kaj gasiti.

Blagor jim, ki bodo na občnem zboru v Celju lahko molče zasledovali potek obravnavanja glede čebelarske naredbe!

Prijazni nasveti za prevaževalce čebel:

1. Ne začni se razburjati že 14 dni pred prevozom! Za to boš imel še dovolj prilike med prepeljavanjem.

2. Odločnost je lepa čebelarska čednost. Ne cencaj, kadar je treba peljati! Škoda vsakega pašnega dne, ki ga zamude čebele po tvoji krivdi! Je že tako, da se prevoz čebel v pašo tvega, kakor bi v loterijo stavil. Včasih zadenemo terno, včasih ambico, dostikrat pa tudi — dolg nos.

3. Ne pozabi na razna sredstva za tolaženje godrnjajočih pomagačev, skopih lastnikov pasišč, prepirljivih mejašev in drugih čebelarskih zaprekarjev! Tudi viržinke preganjajo slabo voljo.

4. Preskrbi si »Knjigo o lepem vedenju«, da boš uporabljal razne izbrane besede, kadar bodo poskušali prekrizati tvoje račune varhi ogroženih čebelarstev in tistih krogov, ki nimajo zmisla za tujski promet pri čebelah! Če že moraš »nastopiti«, pokliči na pomoč kvečjemu »Fiks Laudona« in »kosmato kapo« ali pa »pošast gorečo«. S pomočjo teh izrednih sil boš z lahkoto premagal tudi neizogibne pomanjkljivosti pri vozu, nagajive konje, nerodnega voznika in slabe panje, ki iz njih srše čebele.

6. Vpiši se v kak sportni klub, da se izuriš v teku na dolge proge, kajti med prevažanjem ti bo treba neprestano dirjati okoli voza, da se prepričaš, ali se ne pojavlja pri kakem panju želja po selitvi z vozal!

7. Ne pozabi na žaromet za temne noči, da boš, človek, vedel, kod gre tvoj križev pot in kje na cesti tiči zla usoda tvojih čebel.

8. Ako si zavozil na napačni pot, zlasti ako je ozek, naj ti srce radi tega ne bije hitreje! Brez zmot ni izkustva. Zapomni si mesto, kjer si obračal, da ti tam sočutni čebelarski tovariši postavijo znamenje v večni spomin na tvoje trpljenje!

9. Veseli se, ako te na potu zaloti ploha! Pri takih prilikah lahko utrdiš svoje telo, da bo bolj odporno. Bolje ploha, nego dolgotrajen dežek! Boš vsaj naglo do kože premočen. Bodí ti v tolažbo, da ne boš sam, kajti tudi od konj in od čebel bo lila mokra blagodat. Skupno boste laže prenašali tudi to čebelarsko preskušnjo, ki pomenja korak dalje do častnega naslova »čebelarski mojster«.

10. Ostani krotak, ako imaš opravka s štatljivimi konji, ali pa s takimi, ki jih plaši šum čebel na vozu. Mar ne strižeš tudi ti z ušesi, kadar zašumi doma tvoja preljubezniva matica? Kakor marsikdo ni imel sreče pri izbiranju treh hišnih voglov, tako je tudi ti nisi imel pri konjih oziroma nisi računal s tem, da se dobi živina, ki še ni izvežbana v naprednem čebelarstvu, odnosno, ki ne ve ločiti šumenja čebel od brenčanja muh in pa brencljev.

11. Gospodarju pasišča ne zameri preveč, ako kljub tvojim prošnjam prostora za postavitev čebel ni pripravil! Nihče se rad ne peha za interese drugih. Prijazno vošči gospodarju dobro jutro in se oglej naokoli. Morda najdeš pri hiši, kar potrebuješ, če ne, pa potrka pri usmiljenih sosedih. Saj se čebelarji smilijo vsem!

12. Pri odpiranju panjev imaš priliko dokazati, da si hraber državljan. Dokaz je posebno lahek zlasti kadar je zaradi tvoje zamude na potu solnce že visoko nad gorami in se razsrjenim čebelam mudi iz panjev. Ako nimaš čebelarskega pokrivala pri sebi, se brani napadajočih čebel kar z vsemi štirimi! Najbolj sitne odganaj z rokami ali pa s klobukom, ako pa tudi to ne zaleže, jo naglo zavij okoli vogla. Tam vsaj lahko postojiš, da si otareš potno čelo, ogledaš oklane roke, se nakihaš in si obrišeš solze, ki silijo iz oči in iz — nosa. Čez čas pa vendarle zopet previdno poskusi z odpiranjem! Ni izključeno, da te bodo čebele še večkrat nagnale. Ne sramuj se tega, kajti taktično opravičeno je,

ako se umakneš premočnemu sovražniku. Pomisli tudi, da tvoje bolečine niso v nikarkršnem razmerju s sladkostjo, ki te zagotovo čaka, ko boš domov vozil polne panje, ako bo vreme ugodno in bo cvetje dobro medilo in tuje čebele ne bodo ropale tvojih, in ne bodo stroški za prevoz večji nego je vrednost nabranega medu in ako čebel na potu iz paše ne boš prevrnil...

Ti nasveti se mi zdijo za bližnji čas predpusta prav primerni. Zato sem jih objavil. Verjetno je, da čebelarjem pikolovcem in čmernežem ne bodo povsem všeč. Nič ne de. Ukaželjnim bralcem veselega srca pa priporočam, da jih dobro pretresejo. Umen rešetač najde zrna tudi med mekinami.

Segajte po ajdovcu za spomladansko pitanje! Kljub lanski dobri ajdovi letini bodo nekateri čebelarji zlasti tam, kjer čebelarijo na kupčijo z živimi čebelami, spomladi potrebovali med za pitanje. Ker je ajdovec cenejši od sladkorja, ga menda ne bo čebelarja, ki bi bil tako nespameten, da bi čebelam namesto ajdovca pokladal — sladkor!

Toliko stokamo, da blago ne gre v denar, v »Sl. Č.« pa ni niti ene ponudbe zanesljivega in dobrega medu za pitanje. Ker je pri kupovanju pitanca treba previdnosti, naj ponudniki navedejo, kako je z zdravjem njih čebel. Boste videli, da se bodo oglasili kupci!

Kako ocenimo spomladi moč panja? Panj, ki zaseda sredi marca v AŽ panju pet ulic, je dober, panj, ki jih zaseda 6 do 7, pa je prvovrsten. Tak panj je ob koncu aprila, ako je vreme ugodno, nabito poln in potreben, da ga prestavimo (prevesimo).

Panji, ki proti koncu aprila ne zasedajo več nego 3 do 4 ulice in ne morejo nikamor, dasi imajo dovolj medene zaloge, so slabi in ne obetajo nič dobrega. Taki panji povzročajo čebelarju vse leto samo skrbi. Zato je najpametneje, da jih poderemo. Slabe matice ne izboljša niti najizdatnejša paša, pa tudi večča čebelarjeva roka ne.

»Ne vem kaj pisati, saj se je že o vsem pisalo,« take in podobne odgovore prejema uredništvo »Sl. Č.« od nekaterih starejših sodelavcev. To so prazni izgovori! Naš list zelo potrebuje kratkih in jedrnatih člankov o najpreprostejših stvareh. List čita tudi mnogo mlajših čebelarjev, ki žele navodil za razna čebelarska opravila. Tem ni za učene razprave, marveč za praktične nasvete in za navodila. Je že lepo, prijatelj Janek, ako gojimo željo, da bi se proučevanja čebelnega

življenja lotili tudi jugoslovenski znanstveniki! Toda za naše čebelarstvo potrebujemo sedaj predvsem naobraženih čebelarskih predavateljev s temeljito prakso, in temeljitih člankov praktične vsebine. Za zabelo čtiva pa nam je treba poljudno pisanih razprav iz »višje čebelarske vede«.

O, dragi Janek, v zadrego bi me spravil, ako bi moral pred teboj opravljati izpit iz čebelne anatomije! Še danes ne vem, kako je s čebelnim srčkom in kje je sedež tistih žlezic, iz katerih se ji cedi slina, kadar se na paši sladka ob polnih čašicah medu.

Vrednost AŽ panja s čebelami vred je zavisna od kakovosti družine, od medene zaloge, od časa prodaje in od stanja panja samega, končno pa tudi od povpraševanja.

Spomladi, recimo sredi aprila, je močna družina vredna najmanj 600 Din, ako je v dobrem, brezhibnem panju in je vseh 18 satov še bolj mladih. Le računimo: panj je vreden povprečno 260 Din, satnice (18 komadov) po 5 Din = 90 Din, 12 kg medu (ki smo ga pustili jeseni) po 16 Din = 192 Din. Že to daje 542 Din, dasi nismo pri računu vpoštevali ne čebel ne izdelanih satov (samo satnice!). Cena 600 Din je tedaj povsem primerna.

Dejanski pa je ne dosežemo, to pa največkrat zaradi slabih panjev in slabih družin. Zadnja leta je bilo prodanih več večjih čebelarstev. Za poln AŽ panj se je dosegla povprečna cena 350 Din. S tem je bila komaj plačana vrednost medu in čebel, panj je pa kupec dobil za nameček. Kupcev ni bilo, prodati pa se je moralo in zato se je prodalo po nizki ceni. Ako plačamo za kranjiča 200 Din, je močna družina v dobrem AŽ panju vredna vsaj 600 Din.

Nenadno kipenje ajdovega medu je zavisno od njegove kakovosti. Nekateri čebelarji ga točijo že med pašo in pridelajo bolj redko blago. Tak ajdovec se na zimo sicer strdi, toda ne popolnoma. Dober, strjen ajdovec je pod zajemalko precej trd in začne v poletju kipeči le tedaj, če stoji v vlažnem prostoru. Preveč vodeni ajdovec pa kipi tudi, ako je na suhem, in je zato manj vreden.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Za to številko se je nakopičilo toliko nujnega gradiva, da sem moral mnogo člankov, dopisov in drugih prispevkov odložiti za prihodnje številke. Že dolgo ni imelo uredništvo tako nalaščene torbe in se za to vsem sodelavcem prav lepo zahvaljuje. Vse pride polagoma na vrsto. Prosimo potrpljenja!

Cenik čebelarkega orodja in potrebščin,

ki jih ima v zalogi blagovni oddelek Čebelarkega društva za Slovenijo
v Ljubljani, Jugoslovanska knjigarna, Pred škofijo (poleg stolne cerkve).

Predmet	Cena	
	Din	p
1. Pripomočki za pomirjenje čebel oziroma za varstvo proti piku.		
Brizgalnica za roje	120	—
Euskol, 3 kosi, novo impregnirani	2	—
Kadilniki (boljši)	75	—
Čebelarke kapa s tkanino	40	—
Čebelarke kapa, žimnata	46	—
Pajčolani	30	—
Pajčolani z žimnatim vložkom	40	—
Čebelarke pipe (pihalnik Dathe)	60	—
Razpršilnik za škropljenje čebel z vodo, navaden	6	—
Razpršilnik za steklenice, zelo učinkovit, tudi za vrtno porabo	28	—
Čebelarke rokavice	60	—
Samokadilnik »Vulkan«	120	—
2. Pitanje čebel.		
Baloni za 1 liter	8	—
Baloni za 1 liter z odprtim podstavkom za pitanje iz medišča	16	—
Baloni za 1 liter z zaprtim podstavkom za pitanje iz medišča	18	—
Pitalnik za A. Ž.-panj iz beje pločevine	16	—
3. Matica.		
Barva za označevanje matice, garnitura (štiri barve)	18	—
Matičnice (kletke) raznih vrst . . . . . od Din 2— do	13	—
Matičnice z oddelkom za hrano za razpošiljanje po pošti	3	—
4. Točenje, shranjevanje in konzerviranje medu in voska.		
Čistilnik za med z dvojnim sitom, iz zelo močne pločevine	130	—
Gonilo najnovejšega sistema (s poprečnim železom Din 230—)	200	—
Leseni obod za dozo za pošiljanje po železnici	10	—
Nastavek s taco za odkrivanje satja ob točenju medu	130	—
Nož za izpodrezavanje satja	10	—
Nož za odkrivanje satja	10	—
Pločevinaste posode za med, à 1/2 kg	3	—
Isto à 1 kg	4	—
Isto à 2 kg	7	—
Isto à 5 kg	10	—
Pločevinaste posode za med, za 25 kg	40	—
Leseni sodi za 50 kg	50	—
Od.očna štula	70	—
Pločevinasto sito za čiščenje medu (dvojno)	60	—
Stekleničica za pošiljanje medu kot vzorec	3	—
Pločevinasto točilo za 3 satnike	950	—
Topilnik za voščine	80	—
Vilice za odkrivanje satja	24	—
5. Satnice in žičenje.		
Deska za pritrjevanje satnic	6	—
Garnitura za vdelavo satnic (dvojni topilnik za vosek, cevka za lepljenje)	30	—

Predmet	Cena	
	Din	p
Kolesce za vtiranje žice, boljše	18	—
Luknjač za okvirčke	55	—
Satnice, 1 kg	70	—
Svetiljke za zalivanje satnic »Gratze«	42	—
Šilo za vrtnje luknjic	3	—
Žica v klobčiču, pocinjena	4	—
Žica, najfinejša, v originalnem zavitku, 1 zavitek	6	—
6. Panj in njega deli.		
A. Ž.-panj na 9 satnikov z verando	285	—
A. Ž.-panj na 10 satnikov z verando	325	—
Kovinski deli za A. Ž.-panj:		
a) 6 finih palic, 40 cm, à Din 1.—	6	—
b) 2 nosilca za matično rešetko, à Din 1·50	3	—
c) 2 tečaja za vratca, à Din 1·50	3	—
d) 4 tečaji za brade, à Din —75	3	—
e) 2 mreži za okenca, à Din 4.—	8	—
f) 4 zapahi za okenca, à Din —50	2	—
g) 2 zaporici za zaklopnico, à Din —25	—	50
h) ¼ kg kvačic pocinkanih (1 kg Din 18.—)	5	—
i) kljukica za vratca	—	50
j) rešetka za 1 panj, zelo močna, brušena	15	—
Žična mreža za okenca (pocinkana), kvadratni meter	38	—
Okvirčki za A. Ž.-panje (nezbiti), za komad	1	75
Pločevinasta razstojšča, namesto kvačic, za 9 ali 10 satnikov	2	50
Matična rešetka, nemškega fabrikata, zelo močna, kvadratni meter	150	—
Matična rešetka, nemškega fabrikata, šibkejša, kvadratni meter	75	—
Matična rešetka, najfinejša, sestavljena iz palčic, 34×15 cm	18	—
Zapahi za žrela:		
a) kovinski, enostranski	2	—
b) lesení (Trinkov sestav) s peresom	1	50
7. Pripomočki za delo v in izven panja.		
Klešče za A. Ž.-panje	28	—
Klešče za goriko stavbo	25	—
Zaklopna kozica za odlaganje satnikov s čebelami	50	—
Lesen sipalnik za A. Ž.-panje na 9 in 10 satnikov	25	—
Strgulja za snaženje A. Ž.-panjev	10	—
Ščetica za ometanje čebel	8	—
8. Razno.		
Odvijač za vijake	3	—
Jeklena šablona in zabijač (priprava za pritrjevanje kvačic)	24	—
Tehtnica za obljudene panje	1150	—

V področju osrednjega odbora se je ustanovil poseben odsek za blagovni oddelek, katerega naloga je organizirati nakup in prodajo čebelarških potrebščin, voska in medu ter na ta način pomoči tako članom kakor društvu. Imel bo v zalogi le prvovrstno blago po zmernih cenah. Čebelarji! Podpirajte to društveno ustanovo s tem, da svoje potrebščine le pri njej kupujete. Dobrodošli so odseku vsi dobri nasveti in misli s strani članov.